

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Tre opbyggelige Taler

Citation: Kierkegaard, Søren: "Frygt og bæven", i Kierkegaard, Søren: *Frygt og bæven*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 144. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard02val-shoot-idm140578676558000/facsimile.pdf> (tilgået 25. oktober 2021)

Anvendt udgave: Frygt og bæven

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

hed, at holde de vildfarende Tanker bundne ved Overbevisningens Magt i Kjerlighedens Bånd. Det er velgørende at tale derom, og etuvert redeligt Menneske bekjender vel, at det er saligt saaledes at beskikke sit eget Huis, naar man har udjænt ved den større Gjærning, og bliver sat over den mindre. – Nu Paulus! Levede han i de Mægtiges Gunst, at den kunde anbefale hans Lære? Nei! han var fangen. Hyldede de Vise hans Lære, at deres Anseelse kunde borge for Sandheden? Nei! den var dem en Daarskab. Formaadede hans Lære hurtigt at sætte den Enkelte i Besiddelse af en overnaturlig Magt, faldt den sig til Menneskene ved Gjøgleværk? Nei! den maatte langsomt erhverves, tilegnes i Prøvelse, der begyndte med Forsagelse af Alt. Havde Paulus da noget Vidnesbyrd? Ja! han havde ethvert menneskeligt Vidnesbyrd mod sig, og dertil havde han endnu den Bekymring, at Menigheden skulde forsage, eller hvad værre var, forarges paa ham; thi Forargelsen ligger vel aldrig nærmere end, naar Sandhed nedkues, naar Uskyld lider, naar Uretfærdighed er tryk med sin Seier, naar Vold har Fremgang, naar Vankundighed end ikke behøver at bruge Magt mod det Gode, men sorgløs og ubekymret forbliver uvidende om, at det er til. Men forsager Paulus forladt af Vidnesbyrdet? Ingenlunde. Da han intet andet Vidnesbyrd havde at beraabe sig paa, da beraaber han sig paa sine Trængsler. Er dette ikke som en Undergjærning? Hvis Paulus ellers ikke havde beviist krafteligen, at han havde Underets Magt, er det ikke et Beviis? At forvandle Trængsler til et Vidnesbyrd for Lærens Sandhed, at forvandle Skjendsel til en Ære for sig og for den troende Menighed; at forvandle den tabte Sag til en Æressag, der har Vidnesbyrdets hele begeistrende Magt, er det ikke som at bringe den Halte til at gaae, og gjøre den Stumme talende!

Hvad gav Paulus Magt hertil? Han havde selv et Vidnesbyrd; han var ingen tvivlende Mand, der dog i sit Inderste tilbagekaldte de stærke Tanker. Et Vidnesbyrd havde han høiere end Alt i Verden, et Vidnesbyrd, der vidnede stærkere, jo mere Verden gik ham imod. Var han da en svag Mand? Nei! han var mægtig. Var han vaklende? Nei! han var befæstet; thi han var mægtigen bekræftet ved Guds Aand i det indvortes Menneske.

Hvad da Apostelen selv var, hvad hele hans Liv fører Beviset for, det ønsker han hver Enkelt i Menigheden. Om end hine Tidens Vilkaar var et andet, om end Kampen og Striden gjorde det nødvendi-

gere, men ogsaa maaskee vanskeligere, at vinde denne Bekræftelse i det indvortes Menneske, det bliver dog til alle Tider og under alle Omstændigheder det ene Fornødne for et Menneske, at frielse sin Sjæl i denne indvortes Bekræftelse; thi ethvert Menneske, til enhver Tid, har jo dog sin Strid og sin Anfægtelse, sin Nød, sin Eensornhed, i hvilken han fristes, sin Angst og Afmagt, naar Vidnesbyrdet slipper. Saa lader os da nærmere overveje:

Bekræftelsen i det indvortes Menneske

Kun en tankeløs Sjæl kan lade Alt omkring sig vexe, give sig selv hen som et Bytte for Livets ustadige, lunefulde Forvandler, uden at angres for en saadan Verden, uden at bekymres for sig selv. Hvor uværdigt og modbydeligt er ikke et saadant Liv, hvor langt er en Saadan fra at vidne om Menneskets høie Bestemmelse, at være Skabningens Herre. Thi skal Mennesket herske, da maa der være en Orden i Verden; det var jo ellers kun en Spot over ham at sætte ham til at beherske vilde Magter, der ingen Lov adlyde. Og dersom han skal herske, da maa der jo være en Lov i ham selv; thi ellers vilde han umulig kunne herske; han vilde enten gribe forstyrrende ind, eller det vilde være overladt til et Tilfælde, om han herskede viist eller ei. Var det saaledes, da var Mennesket saa langt fra at være Skabningens Herre, at denne snarere maatte ønske, at han slet ikke var til. Saasnart derfor blot et Menneske samler sig til en forstandigere Betragtning af Livet, da søger han at forvise sig om et Sammenhæng i Alt, og som Skabningens Herre forelægger han denne, saa at sige, Spørgsmaalet, afvender den en Forklaring, fordrer et Vidnesbyrd.

Kun Den, der hengav sin Sjæl til de verdslige Begjeringer, Den, der valgte Lystens glimrende Trældom og ikke formaaede at frigjøre sig fra dens letsindige eller tungsindige Angst, kun han noies med at lade Skabningen aflægge sit Vidnesbyrd, at han snildt og kløgtigt kan benytte den i Øieblikkets Tjeneste. Og Mennesket er Skabningens Herre, derfor adlyder den endog det uværdige Herskab. Hvor sorgelig er ikke en saadan Fortabelse, det dog ikke mener at leve tankeløs, men snarere at forståe Alt og i sit Hjertes Forvildelse mener at vende Alt sig til Fordeel. Naar han seer i Aftenstunden Himlen rødme, da siger han: det bliver en skøn Dag imorgen; men seer han aarle Himlen rød og mørk, da siger han: det bliver Storm idag; thi om